

- Equinor setter økonomi foran vår sikkerhet

NYE KORONATILTAK VIL PREGE PÅSKEN

- ✓ Butikkene er avhengige av hyttefolket
- ✓ Avbestillingene renner inn til restaurantene
- ✓ Ordførerne på Nord-Jæren venter med nye lokale tiltak

! SIDE 6-16 OG 50



Jan Arve Hevrøy hos Rema 1000 Jørpeland har bunkret opp for påske. – Hyttefolket er flinke til å holde god avstand, sier han.

Stavanger Aftenblad

TORS DAG 25. MARS 2021

Uke 12 • 129. årgang • Løssalg 40,-

NY AFTENBLAD-SERIE:

1144 nordmenn er sporløst forsvunnet

Hva skjedde med Reidar Edvin Sandanger fra Sauda? Både familien og politiet frykter han kan ha blitt drept i Brasil for sju år siden.

! SIDE 26-27



Hør podkasten
fra i morgen.





BRIE OST
180 g Eldorado, pr. kg 138,33



CHEVRE
200 g St. Maure President, pr. kg 224,50



TUC KJEKS
100 g salt, pr. kg 149,00



APETINA CLASSIC
200 g Creamy Block, Arla, pr. kg 124,50



TUC KJEKS
100 g paprika, pr. kg 149,00



APETINA SNACK
100 g soltørket tomat, Arla, pr. kg 241,43



KORNMO ORIGINAL
225 g Sætre, pr. kg 106,22



SALAMI
200 g skivet 3-stjernet, pr. kg 149,50



SALAMI SILIANA
130 g Gilde, pr. kg 230,00



ITALIANA
130 g Grilstad, pr. kg 253,08



BIRKEBEINER SOGNEMORR
130 g skåret, Gilde, pr. kg 206,92



GULLSALAMI
150 g Grilstad, pr. kg 266,00



GULLSALAMI
80 g Grilstad, pr. kg 311,25



KIWI mini
pris

Kjøp kjapt, trygt og billig

Utsetter ombygging av Amfi Madla

STAVANGER: Bibliotekfilialen på Madla stenger ikke etter påske likevel. Ombyggingen er utsatt til høsten på grunn av koronapandemien.

Stein Halvor Jupskås
stein.jupskas@aftenbladet.no

Det er Thon-gruppen som på kort varsel har besluttet å utsette ombyggingen av midt-partiet av Amfi Madla.

Eiendomssjef Hilde Kringlebotn i Olav Thon Gruppen AS sier at konsernet har utsatt en rekke byggeprosjekter på grunn av koronapandemien.

– Vi har stengt om lag 40 kjøpesenter på Østlandet som en følge av smitteverntiltakene. Av den grunn må vi bruke mer ressurser på den situasjonen. En rekke byggeprosjekter blir derfor utsatt, sier hun.

For Amfi Madla er det planlagt en større rehabilitering midt på det langstrakte bygget, ved en av inngangene til kjøpesenteret.

– Blant annet skal det legges nytt tak, og det blir også en utvidelse, blant annet for å gi biblioteket bedre plass. Prosjektet vil koste om lag 40 millioner kroner, sier Kringlebotn.

– Når blir dette gjort da, når det ikke skjer nå?

– Planen er foreløpig til høsten. Men pandemien skaper fortsatt usikkerhet, så vi må ta et forbehold om det. Når det er kontroll på pandemien og vi får klarsignal fra Olav Thon Gruppen vil prosessen rundt prosjektet gjenopptas. Det ser vi veldig frem til, sier Hilde Kringlebotn.

Det gjør også kulturhussjef Anne Torill Stensberg.

– Når det gjelder bibliotekfilialen på Madla er det meningen at de skal få dobbelt så stor plass som i dag, og en helt ny og kul design. Det kommer til å bli veldig flott. Utsettelsen får ikke andre følger for oss at vi ikke stenger som planlagt etter påske. Vi holder åpent som vanlig, og stenger ikke før til høsten når ombyggingen skal skje, sier Stensberg.

– Bibliotekfilialen har blitt trukket fram i en rekke kutttrunder i kommunen i årenes løp. Lever den trygt nå?

– Det gjør den, selv om Sølvsberg har måttet ta en del kutt i de senere år. Det er klare styringssignaler politisk om at dagens bibliotekstruktur skal beholdes, sier Anne Torill Stensberg.



På vei inn mot Stavanger sentrum går ferden gjennom Hillevågsveien. Hillevågsveien kommer på andreplass over det som lesere av Aftenbladet opplever som de mest utrygge veiene i Stavanger. Roar Børresen på sykkelen, er leder for sykkelsetningen i Stavanger kommune.

© FREDRIK REPVEM

Slik kan de verste sykkelveiene i Stavanger bli mindre farlige

STAVANGER: Aftenbladets kartlegging av farlige sykkelveier fikk Kjartan Alexander Lunde (V) til å etterlyse hva som kan gjøres for å utbedre de tre verste veiene og punktene. Nå ser det ut som både syklist og myke trafikanter kan se frem til forbedringer.

Dag-Henrik Fosse
dag.henrik.fosse@aftenbladet.no

Venstre-politikeren tok opp spørsmålet i samferdselsutvalget i Rogaland fylkeskommune i går.

Han påpekte i et spørsmål til fylkesrådmannen at alle de tre verste punktene og strekkene er på fylkesveier, og ifølge rapporten i Aftenbladet er det ikke noen snarlig forventet utbedring.

1300 lesere av Aftenbladet har meldt fra om kaotiske og farlige sykkelveier. Det som scorer dårligst, er krysset i Madlaveien og Regimentsveien. Her har det ifølge undersøkelser vært planer om utbedringer i 20 år. Det nest verste og tredje verste strekket har til felles at det er feil med dagens standard som medfører utrygghet og farlige situasjoner. Hillevågsveien er pekt ut som den nest verste for syklist og den tredje verste Strømsbrua og Lagårdsveien.

Tas grep

Svaret fra fylkesrådmannen gjør det klart at de tre stedene som det refereres til i spørsmålet, er prosjekter som ikke kommer inn under Bymiljøpakken programområdet for sykkel som er den særskilte satsing på utbygging av sykkelveinettet.

Men ut fra svaret er det mye som tyder på at det likevel tas

grep for å gjøre disse farlige sykkelveiene i Stavanger mindre farlige.

- Ved de tre stedene vil situasjonen for syklist og fotgjenger forbedres med utbygging av større prosjekt i Bymiljøpakken.
- Ved punktet på Madla med Regimentsveien arbeider samferdselsavdelingen med et nytt planforslag som skal forbedre forholdene for alle trafikantene i krysset Regimentsveien/ Revheimsveien. Krysset vil bli regulert som en rundkjøring. Kryssingene for de myke trafikantene vil få økt trafiksikkerhet. Planen vil bli sendt ut på høring i april 2021. Hvis alt går som planlagt vil utbedring av

krysset kunne starte i 2022 og sluttføres i 2023. Utbedring av krysset er et rekkefølgekrav for utbyggingen Madla-Revheim.

- Ved Strømsbrua og gjennom Hillevåg vil situasjonen for syklistene forbedres i forbindelse med planlegging og bygging av Bussveien mellom Hillevåg og Stavanger sentrum. For Strømsbrua særskilt er det planlagt en forbedring av situasjonen for syklistene i forbindelse med forestående vedlikehold av broen.

Fornøyd

Kjartan Alexander Lunde (V) ga uttrykk for at han var fornøyd med svaret fra fylkesrådmannen.

Hvis alt går som planlagt vil utbedring av krysset Regimentsveien/ Revheimsveien kunne starte i 2022 og sluttføres i 2023.

Nytorget-planer:

Startskuddet går

STAVANGER: Et drøyt halvår etter skjema er startskuddet omsider gått for reguleringen av Nytorget.

Stein Halvor Jupskås
stein.jupskas@aftenbladet.no

Det er Ghilardi + Hellsten Arkitekter som varsler oppstart av reguleringsarbeidet, på vegne av Stavanger utvikling KF (SU) og Entra ASA.

Nytt sentrumskvartal

Området avgrenses i denne omgang av Nytorget i nord, Kongsteinsgata i øst, Brødregata i sør og Bergelandsgata i vest. Planområdet er på om lag 4,5 dekar.

Foreløpig er det lagt opp til bygging av inntil 15.000 kvadratmeter BRA i planområdet.

Den snaut to år gamle Sentrumsplanen åpner for at det tidligere Politihuset, som i dag blant annet huser Metropolis, kan rives og erstattes av nybygg. Trehusene i Kongsteinsgata nr. 3, 5, 7, 9, 11 og Brødregata 22 var i utgangspunktet forutsatt bevart med sine fasader mot Kongsteinsgata, men at de skulle kunne inngå i et nybygg.

Fire ryker, fire får stå?

Det har en tid vært uklart om alle trehusene skal bevares. I planinitiativet heter det nå at man i dialog med Byantikvaren skal vurdere «alternativer for et godt tilpasset erstatningsbygg» der Kongsteinsgata 3 og 5 står i dag. Disse to nederste husene i husrekken skal være i svært dår-

lig forfatning. Det samme skal gjelde de to gjenværende trehusene på Nytorget mellom kiosken og Metropolis. Disse er også tenkt revet.

Når det gjelder det gamle Politihuset, kan det enten bli revet eller rehabilitert. Det planlegges en utredning av de miljømessige konsekvensene av tiltak på bygningen, blant annet om det er aktuelt å bygge på nåværende bygg eller, i tilfelle rivning, at deler av materialene kan gjenbrukes. Plangrepet, slik det foreligger nå, bygger på to viktige premisser fra konkurranse-

• Etablering av en tydelig avgrensning mot Nytorget i tråd med resterende trehuskvartaler.

• Vaisenhusgata og Nedre Dalgate forlenges gjennom tomtene for å dele bebyggelsen i tre nye kvartaler, der de nye volumene sys sammen med eksisterende bebyggelse. Gaten som videreføres inn i området er tenkt utformet som «små».

Ny bebyggelse skal bidra til aktivisering av 1. etasjer og utearealer, særlig på selve Nytorget. I de nye småene er det viktig at bebyggelse bidrar til en trygg opplevelse slik at det blir attraktive gjennomganger som blir brukt.

Hvordan få folk engasjert

Forslagsstiller mener at tiltaket ikke er så stort at det utløser krav til konsekvensutredning. Likevel skal virkningen på omgivelsene utredes nærmere. Ghilardi og Hellsten nevner spesielt kulturmiljø, miljømessige kon-

sekvenser av rivning av politihuset, barn og unges interesser (Metropolis) samt konsekvenser for solforhold på Nytorget.

Både utbygger og arkitekt er opptatt av informasjon til omgivelsene om prosjektet, en praksis som har blitt fulgt også gjennom arbeidet fram til nå, blant annet arkitektkonkurransen som Ghilardi og Hellsten gikk seirende ut av.

Det legges opp til et åpent informasjonsmøte i forbindelse med oppstart, der man er forklar prosessen frem til i dag og viser foreløpige illustrasjoner, samt en medvirkningsplan om hvordan og når publikum kan komme med innspill.

Barn og unge

I tillegg anbefales to sammenhengende «samrådsdager», omtrent halvveis prosjektet, når reviderte høyder og volum i illustrasjonsprosjektet foreligger.

Samrådsdagene tenkes utført ved å lage et midlertidig prosjektkontor på stedet, for eksempel inne på Metropolis.

På dag 1 foreslås separate møter med spesielt inviterte brukergrupper som for eksempel barn og unge, elderrådet, ulike interesser/brukergrupper og naboer. Møtene vil ha presentasjon av prosjektet, samt gruppediskusjon i etterkant som referatføres.

På dag 2 foreslås arkitektene en åpen dag på tomte der interesserte kan se prosjektet i fysisk modell og i Virtual Reality (VR) i små grupper.



... heller ikke på påskematen!

69⁰⁰

LAMMELÅR
Gilde, frossen, pr. kg



7⁹⁰

APPELSINER
1 kg nett, First Price

79⁹⁰

GRILLPØLSER
3x600 g Gilde, pr. kg 44,39



PÅSKEAFTEN
ÅPENT TIL KL 16
Onsdag 31. mars er det vanlige åpningstider

KIWI mini pris

Kjøp kjapt, trygt og billig



I planinitiativet legges det opp til å bevare fasadene på de fire øverste trehusene i kvartalet. De fire nederste, to mot Kongsteinsgata og to mot Nytorget ligger tynnere an.

STEIN HALVOR JUPSKÅS

Forbehold om trykfeil/utsolgstilstand. Kun til private husholdninger.



Anders Opedal leder nå Equinor, her under første dag som konsernsjef på Kårstø sammen med John Høines. Selskapet får kritikk for at arbeidet mot å sikre ansatte mot farlig benzengass går for treigt – og er enig.
JON INGEMUNDSEN

Kreftfaren offshore:

– Equinor setter økonomi foran vår sikkerhet

OLJÅ: Kreftfaren for oljearbeidere er større enn tidligere trodd, og i Equinor venter ansatte på tiltak. Selskapet innrømmer at ikke nok har skjedd.

Erlend Skarsaune
erlend.skarsaune@aftenbladet.no



Han har jobbet i oljebransjen i flere tiår. Så en dag kom meldingen: Du har kreft. Blodkreft.

At det er jobben i Equinor som har skylden, er han ikke i tvil om. – Nei, ikke i det minste. Jeg har ikke blitt eksponert for noe tilsvarende noe annet sted, sier oljearbeideren.

Han ønsker å være anonym fordi han ikke vil at kreftsykdommen er noe som skal forbindes med ham. Forskning har vist oljearbeidere har økt sjanse for å få kreft:

- Benzen er en flyktig væske som finnes naturlig i olje.
- At benzen kan skade beinmarer har man visst i over 100 år.

- Ny forskning viser at benzen kan gi kreft ved lavere nivåer enn tidligere trodd.

- Arbeidstilsynet har foreslått å senke grensen for hvor mye benzen arbeidere kan utsettes for fra 1 ppm (parts per million) til 0,2 ppm, gjeldende fra 1. juli i år. Nå ligger saken hos Arbeids- og sosialdepartementet for avgjørelse.

- Oljearbeidere mest utsatt for benzen har økt risiko for kreft i blod og lymfe, har forskning vist. Nå er Kreftregisteret i gang med et nytt prosjekt for å forske mer på benzen og kreft-risiko hos oljearbeidere.

- I Equinor er flere tillitsvalgte bekymret over at selskapet fortsatt gjør altfor lite med benzenproblemet, selv om både de og Petroleumsstilsynet har påpekt dette i mange år. Den nå friske Equinor-arbeideren er ikke i tvil om at det er benzen som gjorde ham syk. Og at dette skjedde på jobb for oljeselskapet. Men kan han bevise det? For det er jo også sann at det ikke er bare oljearbeidere som får blodkreft?

– Jeg har vært til utredning. Men det har vist seg vanskelig å

få Nav til å godta at dette er en yrkesskade.

Ikke røykt!

Han har fått hjelp av fagforeningen Lederne i saken sin. Nav-vedtaket om at kreftsykdommen ikke kan tilskrives oljejobben, er påklaget.

– Da jeg begynte i jobben på 80-tallet, hendte det rett som det var at vi sto i oljedamp. Vi visste ikke at det var helsefarlig. Bedriften var heller ikke opptatt av det. Det eneste vi fikk beskjed om var at vi ikke måtte tenne oss en røyk mens vi jobbet, fordi da kunne ting eksplodere.

Han har vært heldig. Kreftfri, uten noen senskader og tilbake i jobb for fullt.

– Jeg vet at ikke alle har det sånn.

– *Hvorfor kjemper du for at Nav skal godta at din sykdom skyldtes jobben?*

– Fordi da må Equinor forholde seg til dette på en annen måte. Da vil det være bekreftet at min kreftsykdom var et faktisk resultat av arbeidsmiljøet. Hele min kamp dreier seg om å få det avklart, slik at de som kommer etter meg skal

få det enklere. For meg er det overhodet ikke snakk om penger. Jeg trenger ikke noe økonomisk hjelp.

– Equinor gjør ikke nok

Tillitsvalgt Terje Herland i Lederne i Equinor forteller at de har flere saker hvor medlemmer ikke får godkjent kreftsykdom som yrkesrelatert. Han er fortvilet over at så mange kolleger likevel sliter med å få godkjent at de er blitt syke fordi de jobbet i et arbeidsmiljø som ikke var forsvarlig.

– *Gjør Equinor nok for å hindre at ansatte ikke blir utsatt for benzen?*

– Nei, det går for sakte. Et enkelt tiltak ville vært å merke steder hvor ventilasjonen fra for eksempel et kompressorrom kommer ut. Dette arbeidet begynte vi med for 20 år siden og vi burde klart å bli ferdig på de årene, sier Herland.

Også hovedverneombud Rolf Einar Jacobsen på Gullfaks C mener at faktiske tiltak sitter langt inne i selskapet.

– Hvis det er noe som gir økt produksjon er de langt lettere å få gjort noe med enn tiltak som går på helse. Vi savner at det skjer noe konkret. Vernetjenesten mener dette

arbeidet går altfor treigt, sier Jacobsen, som har jobbet 32 år i Equinor.

Petroleumsstilsynet påpeker mye av det samme:

- Stureterminalen: Equinor har ikke god nok oversikt over benzenkilder, ble det sist påpekt i midten av februar etter et tilsyn.

- Grane-plattformen: Equinor har i «begrenset grad» fulgt opp egen påpekning fra 2017 om at det er et behov for å gjennomføre målinger av hvor utsatt ansatte er for benzen.

- Selskapene vet mye og har gjort mye, men i praksis er ikke resultatene der de skal være, mener tilsynet.

I dag legger Petroleumsstilsynet fram sin rapport om risikonivået på norsk sokkel – RNNP. Eksponering for kjemikalier er ikke en del av rapporteringen fra selskapene, men er en del av spørreundersøkelsen som gjennomføres hvert andre år.

Sikkerhet først?

Hovedverneombud Jacobsen på Gullfaks C mener at Equinors aktivitet på norsk sokkel må svi for at selskapet har tapt flere hundre



Tillitsvalgt Terje Herland i Lederne i Equinor ser at mange kollegaer sliter med å få godkjent kreftsykdommen som yrkesrelatert.

NTB JARLE AASLAND



Hovedverneombudet på Gullfaks C-plattformen mener at Equinor-ledelsen i for liten grad prioriterer ansattes helse.

NTB

”Et enkelt tiltak ville vært å merke steder hvor ventilasjonen fra for eksempel et kompressorrom kommer ut. Dette arbeidet begynte vi med for 20 år siden og vi burde klart å bli ferdig på de årene.

Tillitsvalgt i Lederne i Equinor, Terje Herland

milliarder kroner i USA. Og kostnadskutt går utover vedlikeholdet på norsk sokkel, mener han.

– Så økonomi går foran sikkerhet?

– Vi blir stadig møtt med at hvis vi ikke klarer å opprettholde produksjonen så kan vi bare legge ned hele plattformen.

– Equinor-ledelsen har avvist at økonomi går foran sikkerhet, og viser til forbedret statistikk?

– Det kjenner ikke til hva som skjer på den enkelte plattform. De ser det store bildet. Og sikkerhetskritisk vedlikehold blir prioritert fordi det viser seg i statistikken. Men det gjelder ikke tiltak for helse.

– Spill for galleriet

I fagforbundet Safe har organisasjonssekretær og yrkeshygieniker Halvor Erikstein engasjert seg for oljearbeidere som er blitt syke ute på plattformene i mange år. Han har møtt svært mange som er blitt syke, men som har slitt med å få aksept for at sykdommen skyldes forhold på jobben.

Nå er han glad for at ting skjer. Skadde oljearbeidere har fått oppmerksomhet på Stortinget og det

jobbes med å få satt ned en kommisjon som skal kartlegge saken.

At grenseverdien for benzen settes ned mener Erikstein er bra – men ikke det viktigste.

– Langt viktigere er det at utslippspunkt, altså steder hvor arbeidere blir utsatt for benzen, blir merket. Her går arbeidet veldig sent, selv om vi har etterlyst dette i mange år.

Equinor ikke fornøyd

Kritikken om at Equinor ikke har gjort nok er selskapets talsperson Morten Eek enig i. Men han mener også at mye er gjort.

– Vi har kartlagt nesten alle våre installasjoner i Norge for hvor personell kan bli eksponert. Det er bare et par vi ikke er i mål med, sier Eek.

Men Equinor er ikke fornøyd med jobben som er gjort med å merke disse punktene, som nettopp er et sentralt punkt i kritikken mot selskapet.

– Vi har ikke fulgt godt nok opp merkingen av punktene med skilt og maling for å tydeliggjøre hvor ansatte kan bli eksponert, altså typisk avluftingssystemer. Der har vi nå tatt en ny runde og gitt ansvar

for å følge opp på de ulike feltene. Så nå blir dette prioritert.

– Hvorfor ikke tidligere?

– Andre type oppgaver har nok kommet høyere på lista, selv om merking har vært planlagt som jobber som skal utføres. Vi har brukt tid på en nødvendig og omfattende kartlegging som nå nærmer seg komplett. Nå blir det neste steget å få merkingen på plass.

– Spiller økonomi inn?

– Jeg opplever ikke at det stemmer. Vi har brukt mye tid og ressurser på dette arbeidet og har kommet et langt stykke videre. Vi bidrar også med finansiering og deltar i forskning på tvers av industrien, så det er mer snakk om prioritering av oppgaver her enn spørsmål økonomi, sier Eek.

Han viser til at det ikke er selskapet som avgjør om en ansatt sykdom er yrkesrelatert eller ikke, men at saken da ligger hos Nav.

– Vi har ingen rolle i vurderingen her, vår oppgave i slike saker er å bringe fram det vi vet om den faktiske eksponeringen på arbeidsplassen ved for eksempel mistanke om yrkesskade eller sykdom.

Les Magasin lørdag



PÅL CHRISTENSEN

Susanne ønsker å vaksinera deg mot joggedressen



ANDERS MINDE

Når verden raser sammen, står de klar til å hjelpe



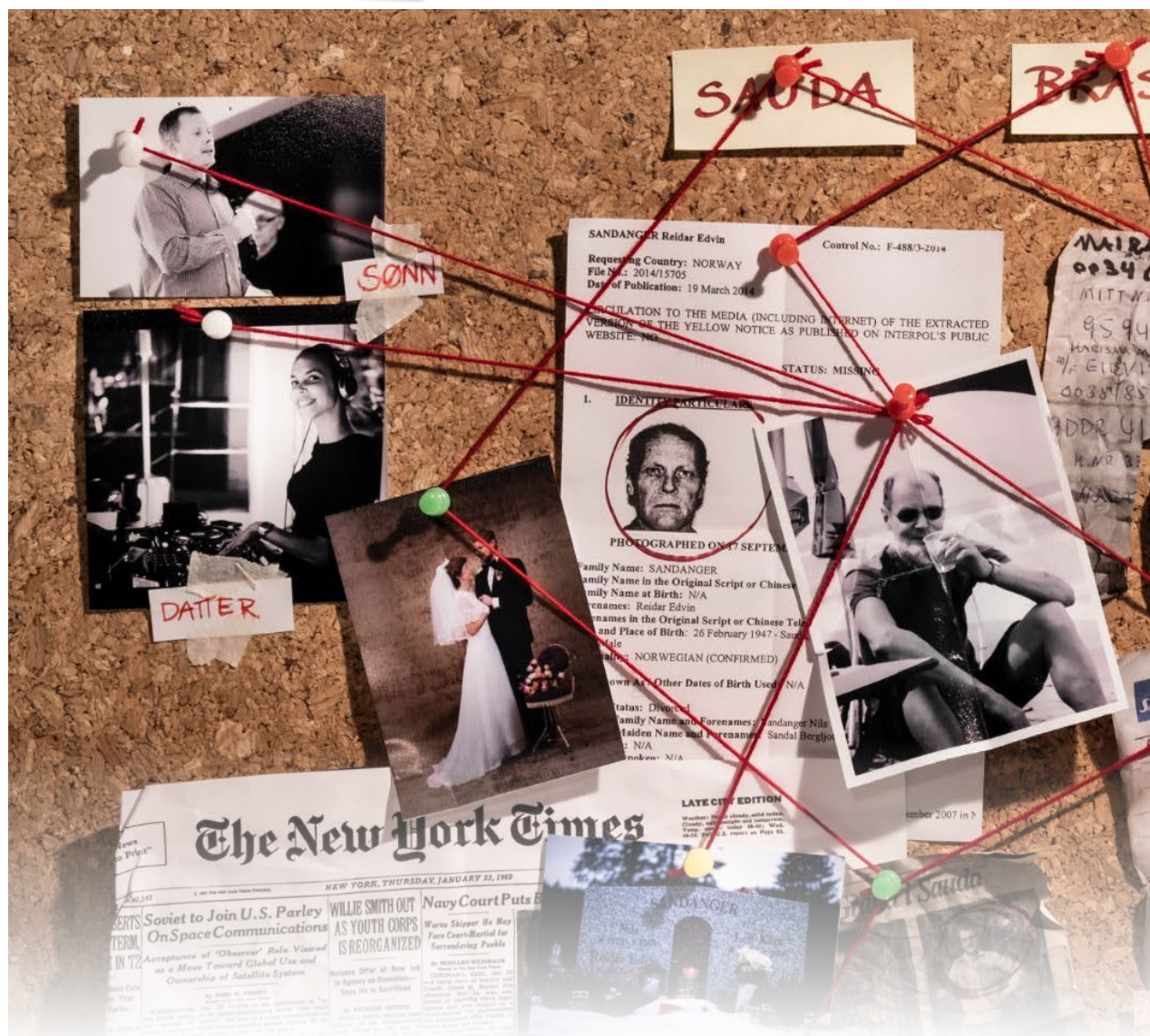
PÅL CHRISTENSEN

Inger Undheim blir aldri lei av å utforske Arne Garborgs liv og litteratur

Magasin

HVER LØRDAG

Savnet



Mer enn tusen nordmenn er sporløst forsvunnet

NY SERIE: 1144 navn sto i februar 2021 på norske myndigheters liste over personer som har forsvunnet og aldri dukket opp igjen. Reidar Edvin Sandanger fra Sauda er en av dem.

Tarald Aano
Redaktør
tarald.aano@
aftenbladet.no



- 1600–1900 personer meldes savnet i Norge hvert år.
- 1144 står på den norske savnetlisten nå i vår.
- 74 savnet-saker er registrert i Sør-Vest politidistrikt.
- Hør Aftenbladets podkastserie om Reidar Sandanger fra Sauda.

I morgen lanserer Aftenbladet podkastserien «Savnet – mannen

med den tomme graven». Den er laget av Aftenbladets medarbeider Hans Petter Aass, Elisabeth Risa og Rune Vandvik.

Her fortelles historien om Reidar Edvin Sandanger som forsvant sporløst for drøyt sju år siden, 66 år gammel. Tilbake sitter de etterlatte – i Stavanger, i Sauda og i Bergen – med alle spørsmålene som gjør sorgen enda tynge å bære.

– I vårt trygge, demokratiske samfunn tar de fleste av oss det nærmest for gitt at våre nærmeste nesten alltid kan kontaktes. Likevel skjer det oftere enn mange tror at mennesker bare forsvinner. Plutselig er en bror, søster, mor eller far borte. Brått er det en nær venn eller en god kollega som ikke lenger svarer deg, sier Aass etter å ha arbeidet lenge med saken.

Mange meldes savnet hvert år
Ifølge politiet blir mellom 1600

og 1900 personer meldt savnet i Norge hvert eneste år. Noen ganger skyldes det misforståelser fordi noen kanskje har glemt å melde fra om en hyttetur eller kommet for sent til en møteplass etter en tur i naturen. Andre ganger kan det være ungdommer som rømmer eller demente som ikke finner hjem.

De aller fleste dukker likevel opp igjen, som oftest i live, men mange pårørende får den tunge beskjeden om at deres kjære er funnet død.

Men noen blir også borte for alltid. Av 1144 på den norske savnet-oversikten, har rundt 500 forsvunnet de siste 20 årene. Mange av menneskene på listen har mistet livet i ulykker, for eksempel på sjøen eller i fjellet, og aldri blitt funnet. Andre har fått nok av tilværelsen, og bare stukket av eller selv valgt å avslutte livet.

74 av disse sakene – 54 menn eller gutter og 20 kvinner eller jenn-



! Slik hører du «Savnet»

Er du abonnent?

• Da har du tilgang til alle episodene som er tilgjengelig. Den beste lytteropplevelsen får du ved å laste ned Aftenblad-appen. Trykk på Lytt-knappen i menyen nederst i skjermbildet og finn Savnet-episodene. Du kan også lytte på episodene ved å gå inn på www.aftenbladet.no/savnet på pc, mobil eller nettbrett. Der finner du også masse ekstrap materiale og får oversikt over alle artiklene i Savnet-serien.

Ikke abonnent?

• Du kan likevel høre de to første episodene gratis. Du finner dem i nyhetssakene i Savnet-serien – eller der du vanligvis hører podkast. For å høre fortsettelsen, må du først opprette et abonnement på Aftenbladet.

Reidar Edvin Sandanger fra Sauda skulle hjem fra Brasil til familien i Sauda – men så ble det plutselig helt stille. Det er bakgrunnen for Aftenbladets nye podkast.
KRISTIAN JACOBSEN



ter – var tidlig i februar 2021 registrert i Sør-Vest politidistrikt. Hva har skjedd med dem?

Store mørketall

– I Savnet-registret er det trolig betydelige mørketall over menn og kvinner som er blitt utsatt for alvorlig kriminalitet. Flere av sakene har vært etterforsket som mulige drap, men uten at politiet har lyktes i å avdekke verken hva som har skjedd eller hvor levnningene etter offeret befinner seg, opplyser Aass.

Noen av sakene får mye medieomtale. De siste to årene har for eksempel Anne-Elisabeth Hagens forsvinning dominert nyhetsbildet i lange perioder. Og i fjor høst ble det sendt to større tv-produksjoner om Marianne Rugaas Knudsen fra Risør og Therese Johannessen fra Drammen, som begge ble borte for mange år siden.

Aftenbladet tok tak i en av de

mange sakene som knapt får oppmerksomhet i det hele tatt. Om du ikke er fra Sauda, eller har jobbet med Sandanger om bord i et av de mange skipene han seilte på, har du neppe hørt om ham.

– Felles for alle disse sakene med mennesker som bare blir borte, er pårørende som sitter

igjen i sorg uten å vite hvor deres kjære befinner seg, og hva som har skjedd. De aller fleste vil mest sannsynlig aldri få noe sikkert svar.

Reidar var i Brasil da han forsvant ved årsskiftet 2013–2014.

Norske myndigheter har ikke noe register for nordmenn som

meldes savnet i utlandet, men annen statistikk kan gi en pekepinn på omfanget. Kripos opererer med en oversikt over personer som er etterlyst fra ferie/forretningsreise, enten det dreier seg om Norge eller i utlandet. Per februar 2021 sto 52 personer på denne listen.

I tillegg finnes det en oversikt over savnede som er etterlyst internasjonalt. Mange av disse er barn som er tatt ulovlig ut av Norge. Ved inngangen til 2020 var det også sju kvinner og 26 menn over 20 år på denne listen.

At Reidar Edvin Sandanger forsvant i et av verdens mest voldsutsatte land, bekymrer både hans nærmeste og politiet. Latin-Amerika har de høyeste drapsratene i verden, og Brasil har blant de verste statistikkene på kontinentet.

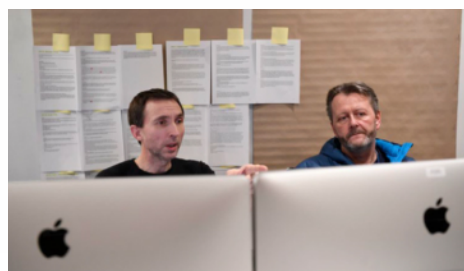
I desember 2018 siterte Wall Street Journal en statsadvokat, Leonardo Jubé de Moura i hovedstaden Brasilia, slik:

– Vi er verdensmestre i drap, og folk som bor her, har blitt vant til å leve med brutalitet.

Så hva skjedde med Reidar fra Sauda? Gjennom flere podkastepisoder som skal presenteres på Aftenbladet.no de neste ukene, forsøker vi å finne svar på noen av spørsmålene de pårørende stiller seg.

Pod-kast

«Savnet – mannen med den tomme graven» hører du på Aftenbladet.no eller der du vanligvis hører podkaster fra fredag morgen.



Journalist og redigerer Rune Vandvik og journalist Hans Petter Aass i Aftenbladet har laget serien «Savnet».
PÅL CHRISTENSEN